

Notitie / Memo

HaskoningDHV Nederland B.V.
Water & Maritime

Aan:
Leden stuurgroep Gouwe Wiericke
Natuurmonumenten:

Van:

Datum: 15 november 2023

Kopie:

Ons kenmerk: BH6501-WM-ME-231115-0858

Classificatie: Projectgerelateerd

Gecontroleerd door:

Onderwerp: Haalbaarheid voorgestelde wijziging stuurgroep

1 Aanleiding

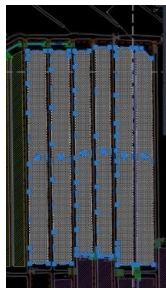
Op 6 november j.l. is de stuurgroep bijeengekomen om over het concept Definitief Ontwerp Bodegraven Noord als onderdeel van het Natuurnetwerk Netwerk te besluiten. Belangrijk punt is dat er geen beperkingen volgen aan omliggende agrariërs als gevolg van deze natuur. En de verwachting is ook niet dat dit in de toekomst, door bijvoorbeeld de Europese Natuurherstelwet, wel het geval zou zijn. Echter, op dat laatste punt valt geen zekerheid te geven.

Daarbij is wel een wijziging voorgesteld door de stuurgroep. Omwille van de balans tussen natuur en duurzame landbouw heeft de stuurgroep daarom gezocht naar een maatregel om eventuele toekomstige effecten voor de meest nabij gelegen agrariërs te beperken.

Zij wil daarom dat enkele percelen die in het concept DO als Nat Schraalland zijn aangemerkt, worden omgezet naar Vochtig Hooiland, zie figuur 1 hieronder. Vochtig hooiland is namelijk veel minder stikstofgevoelig dan Nat schraalland. Daarmee worden de risico's voor de omliggende agrariërs nog kleiner.

Figuur 1. Het donkerrood omcirkelde deel wordt door de stuurgroep voorgesteld om niet als Nat schraalland maar als Vochtig hooiland om te zetten.

Figuur 2. De wijziging heeft betrekking op 6 percelen in het noordwesten van het projectgebied die het dichtst bij agrarische bedrijvigheid liggen. Rechtsboven was al een hoekje uitgespaard gebleven om de 300m grens veilig te stellen. In totaal betreft het ongeveer 7,4 ha.

Deze memo gaat in op de haalbaarheid van deze keuze en met welke implicaties het ontwerp wordt afgerond. Vragen die hierbij beantwoord worden, zijn:

- 1) Kan met het oog op Vochtig hooiland ook minder worden afgeplagd?
- 2) Zo ja, om hoeveel centimeters gaat dat vanuit ecologie en hydrologie?
- 3) En hoe verhoudt zich dit tot de grondbalans, ook in relatie tot de berging van

150mm piekbui?

2 Uitwerking

Allereerst is door twee ecologen van Royal HaskoningDHV gekeken naar de bodemchemische samenstelling in dit deelgebied. Binnen dit deelgebied en er omheen hebben 9 boringen plaatsgevonden die in twee mengmonsters zijn verdeeld. Dat betekent dat de bodemchemische samenstelling van de zes percelen niet exact zijn weer te geven.

Overigens dient opgemerkt te worden dat in 2012 ook op deze negen plaatsen is geboord. Enige verschraving met onderstaande metingen in 2021 is dan ook waargenomen. De waarden zullen dus nog lager zijn in 2024/2025 wanneer de uitvoering van het werk plaats zal vinden. Echter is al eerder geconstateerd dat verschraving nooit voldoende effect zal hebben en afplaggen noodzakelijk blijft voor zowel Nat schraalland als Vochtig hooiland.

Tabel 1: Analyseresultaten van de mengmonsters van deelgebied 6. Totalen calcium (Ca), ijzer (Fe) en fosfor (P), verhouding tussen totaal-Fe en totaal-P, plantbeschikbaar fosfaat (Olsen-P), zout- extraheerbaar calcium en nitraat (NO₃), BV= basenverzadiging (%).

deelgebied	monster	diepte	totaal (mmol/L)			(mmol/mmol)	(μmol/L)	zout-extr. (mmol/L)		(%)
			Ca	Fe	P			Fe/P	Olsen-P	
6	1	10-20	112	209	27	7,9	410	87,4	65	95,8
6	1	20-30	70	132	9	14,4	93	61,4	19	96,3
6	1	30-40	145	124	8	15,9	70	145,9	38	97,1
6	2	10-20	99	311	50	6,2	1016	65,0	310	94,9
6	2	20-30	88	285	23	12,5	238	41,6	25	96,4
6	2	30-40	83	208	11	18,3	70	40,5	57	97,1

	Optimale bereik voor zowel Nat schraalland als Vochtig hooiland
potentie voor nat schraalland	Suboptimale bereik voor Nat schraalland en optimale bereik voor Vochtig hooiland
potentie voor vochtig hooiland	Buiten bereik voor Nat schraalland en suboptimale bereik voor Vochtig hooiland
	Buiten bereik voor zowel Nat schraalland als Vochtig hooiland

Op 14 november is deze tabel ook met een ecooloog van Natuurmonumenten besproken. Vanuit zowel beheeroptiek als vanuit mogelijke storingssoorten als pitrus, is met elkaar besloten om gemiddeld 23 cm af te plaggen in dit gebied. Hiermee worden de juiste omstandigheden gecreëerd om succesvol Vochtig hooiland te ontwikkelen. Ook vanuit hydrologie / drooglegging blijft met 23 cm afgraven binnen de range van 0-15 cm onder maaiveld bij hoge waterstand (in de winter) en ook voor de droge periode blijft dit binnen de range.

Deze keuze leidt tot een afname van het overschot met ongeveer ongeveer 1000 m³. Het overschot van de grondbalans komt daarmee op 5800 m³ om eventuele tegenvallers tijdens de inrichting op te kunnen vangen en blijft de kade intact om een piekbui van 150 mm op te kunnen vangen.

3 Eindconclusie

Alle abiotische factoren zijn in beschouwing en we achten het zeer goed haalbaar om hier Vochtig hooiland te realiseren.